

# בצד דרכים

מאת גיטה אבינור

בימי חיי לא היה אורי גנסיץ מקובל על קורא העברית כתובתו אינה שפוטלרית. הוא לא כותב דבריו למי שיטות המאמיות, לבעיות הכלל אמנם מוסר המסדה והוסר היצירות המאמיי גם את גיבוריו נובעים ממעמרו של האינטלקטואל היהודי הגלוש מן הבסיס קוץ של המסורת ומן הקיום של אמות העולם כאחד; יחד עם זאת המספנות דומה יותר, והורגת מעבר לתנאי המקום והזמן; מתרון היצוגי (הקשמת העינות) לא יאפשר לאישור של גנסיץ לבקוע מתוך שריגמו ולמצוא שם משותפת עם הקיום הטוב. (גנסיץ עצמו לא נרתע בארץ ורצן כעבוד שנה למולדתו; א"י כאן גם ברירותם התחומים; אין כל אפי שרות: קרובותה. סיפורי של גנסיץ אינם מאלה שהקורא ירוץ בהם. אחרת דוחסו. רחמי שמעון והסרת תקפה שר למת בהם; יש להתפעל בהם כי המריר מן עולת בחשיבותו על הנאמר, ומסי לים הם מרת שחררת ודאבון על הקורא כבר בשמות הסיפורים יש כדי ללמדנו על מהותם: הצדה, בינתיים, ספרים, ו.אצ"ל, חוסר התכלית וחוסר קבע מאד הקיף והטב בשמות אלה. שבתר המוסר ליצירותיו.

גנסיץ התק סיפור עם יוסף חיים ברבה היתה זו ידועה של שני אנשים קרובים זה לזה ברומם ובהלך מאש כוחותם האחרית הקודרת משותפת ל ידועת שני השומעים. עם זאת, רב גם ההבדל בין השניים. עם סמוך בעיקר בעובדה שברנה היתה לזה גם וגנסיץ לא; סכאן נובעים בעיקר שאר התבר לים.

האינטימיות והאליים של גנסיץ הוא ש' המריר לקהל הקוראים של הקופת - הוא שמקרב לו דורנו אנו, היעדי - משימות לאומיות ומסימטאות לעצן ה כלל. גנסיץ שולדו בשנת 1879 ומת בביל 24 באוגוסט 1913 משתלב באימיון אנשיו ובורד תאודור בספרות המודרנית. הוא אינטרוברטי, התרבה אינה על תולדות החינוך, אלא על האירועים הגנטיים המעשה. עם מתחש הרבה בסיפורי. התרחשויות עצמן מובלעות בקחים המפוטטשים של הסיפור. ניקח למשל את הסיפור 'בינתיים', כאן יש אירוע טראגי ביותר. דוד רטנר, ידיו הקרוב, ידיו היחיד של נפתלי ברנה, יגבור הסיפור, מה למתח מתאום יש להגיש, שאיבד עצמו לדעת. הוא היה מוכנה לדבר על נושא זה; והשאלה 'למה אתה חי?' היתה שגורה על שפתו; והרבה להשמיעה בהרמנות מתאימה ר' שאינה מואמה. סופו של רטנר מובא בהקדמה, במספט אחי: 'עם אחת כבר קר מצאו את רטנר מוטל מת בחדרו, ונפוצות היום הזה' היה נפתלי מתהלך ויחיד ויבא בחירתו משה: הקברות.' אם על סמך מספט זה איננו בטוחים כיצד מצא רטנר את סופו, יבילים אנו לחדא את השערותנו לפי דבריו המגנן גנסיץ של נפתלי למינה, קרוב אותו יום: 'אהל מינה מה תאכי' לתרעה אשר כואה, אהז הלא גם את פיט לא שאל...'

אולם אין הדברים כתובים בברורה, על דרך היראליים.

נפתלי ברנה הוא גיבור המנומנם ביותר של גנסיץ, הגם ששאר הדמויות אף הן אינן מצליחות לבטא את מה שבלבן, ובקצת - אינן מצליחות ליצוד קשר זה עם המביבה. נפתלי מופיע עקב מות חברו. אין הוא אינו יכול לחלק את עצרו עם אדם אחר - אצילו לא עם מינה המלים שהוא שמיעו נעות בבוללות האה' והג'י; מספטים מרוסקים, לעיתים חסרי משמעות מוגדרות עם עיקר מדבריו. לקראת סוף הסיפור מתארוז מנישתו של נפתלי עם מינה ליד הגשר, במצואי היום בו נקבר רטנר. התיאור הוא ספלי, יש בו שלוב פוישו של קיום שתי הדמויות הרי אליות ושתי הצלילות המשתקפות בשים השתקפות הכבואות במים מ' חישה לנו את מה שידענו מכבר: אין לו מנישה אמיתית בין שני אנשים, אלא קיום של על די נוש רק לרעו קדי מישטשות הכבואות, מלכודת זו עם זו - רק על מנת להפחד שוב.

החץ שבין נפתלי לסביבתו מתבטא בידות רבה כבודו לשונה, אך אין זה עיקר הטיבו. גיבורי המאחרים יותר של גנסיץ, אוריאל אפרת ואפ"ים מרגלית, המופיעים בסיפורים 'בסרטי' ו'אצ"ל' אינם כלל עילגי לשון כפי הלי. בקיאים הם היטב בתורת הרי בר - הויבור בא אלגם - במקום המעשה, כל גיבוריו של גנסיץ מבי לים הינים עיליים. אין בהם כושר הולטה ויתרה נזה - אין בהם רצון לעצלו; אין בהם רצון לחיות נותם תגור, הדמות המרכזית שבסר' הולטה ויתרה נזה - אין בהם רצון לעצלו; אין בהם רצון לחיות נותם תגור, הדמות המרכזית שבסר' רעוב על שורת אמורים ספרותיים; הוא היחיד מבין ארבעת גיבורי הס' פורח הגדולים של המוסר, המטנה ליצוד מהותו. נפתלי מתפרנס מעוררים שריטיה, המפלאים אותו שמסון ושאס' נפש, מה הם מעשיו ופרנסתו. של אוריאל לא מספר כלל; מסתמך אין הוא ממת לכן חשיבות. שכן אינו מקדש כל כמחשבה או שפץ הרחג' לשלח ידו ול' קרידה' שלו. נותם, כאמור, שאף לחבלית סטייתת; אך ספק אם יסיים מעשיו; בכל צונה מצפה הוא לעונה הבאה, בה הוא מקנה לעבוד ביותר מין כאשר בתקופה שחלפה הפעילות הספרותית אינה לא פכת את נחום לאיש המעשה בכל סטחי החיים. רמת יחסי עם אנשי סביבתו מצטיינת בכל המספטים של הסיפורים האחרים - אולת יד רי חוק, כריחה מאחריות לשלום הוולת, ללא ספק, רב משקלו של המומנס' האוטוביוגרפי בארבעת הסיפורים ה' ארוכים, שכתב גנסיץ. קיימת קרבה רוחנית, והוא כמעט, בין נחום, גנ' חלי, אוריאל ואפרים; וביניהם לבין יוצרם. הסיפורים מתחלקים למעשה לשתי קבוצות: 'הצדה' ו'בינתיים', שנתפרסמו ב'ים 1905 ו'1906. בחיות המוסר בגיל 26-27, 'בסרטי' ו'אצ"ל' (זה השני נתפרסם רק אחי מותו של גנסיץ). שני הסיפורים האחרונים מבי כיום הרכה יותר מן הראשונים. מבי יציות בהם דמויות רבות יותר; המוסר נה הוא יותר סטגנטי. יחד עם זאת



Handwritten signature or note at the bottom of the page.

מ  
ה  
א  
ב  
ה  
ז  
ח  
ט  
י  
כ  
ל  
מ  
נ  
ס  
ע  
פ  
צ  
ק  
ר  
ש  
ת  
י  
ל  
ש  
ל  
א  
ב  
ג  
ד  
ה  
ו  
ז  
ח  
ט  
י  
כ  
ל  
מ  
נ  
ס  
ע  
פ  
צ  
ק  
ר  
ש  
ת

# בצדי דרכים

(סוף מעמ' 5)

לרש. גם כלפי תוריו וכלפי אחותו אינו מצליח לחוש אהבה אמיתית. אוריאל אינו רוחה מסניו את כולו, משום שהיא אינה מנאח תן בעיניו - הוא רוחה אינה משום שהוא אינו מסוגל לחיים טבעיים ובריאים. תלשיותם התערבותם של הגיבורים מוצא בישוי סמלי בדחייהם את ה' אשר אינו מהג אלו עתיד להקים משפחה לזכות להמשך לחוק את קיומו הוא בעתיד ילדיו הנשים מצד פות. מנסות להרשים יד מעבר לת' הם האדישות והבדידות - אך ומלח המכרעת אינה נאמרת לעולם. לעיתים יש יותר מאשה אחת בחגונה - אך אם אותה פרשה חזרת על עצמה מרי פעם. לקחת אשה פירושו להכות שר רש במציאות בעולם הסובב ויזאת אין גיבוריו של גנסין מסוגלים. גם הטרנדית הגדולה אינה מוציאה את הדמויות מאדישותן פותו של רטנו אינו משנה את קו חייו של נסתלי מילי. המאבדת עצמה לדעת (ואולי יד מנסה לאבד עצמה לדעת - אך ידעה בבירור שישו של מעשה) אינה מצליחה לעצול את אוריאל; כי מכה זו רגשית אוריאל חשוב כמת. דינו ברבש נדבקה בטיפוס ומתה. השיסט האופף הכל אינו הופך לקד' דד יותר בשל כך. האהבה יהמות - שני כוחות בראי שית אלה חולפים בחיי אנשיו של גנסין. מרטרפים ואינם ננצפים.

כרמי חיים לשם הם נמשכים לשם לימוד והרחבת אופקים. אביו של הסופר היה רבו; כך גם אביו של אוריאל אפרת. הוריתו של אוריאל מקיבו העיר הגדולה לבית-הוריו שבי ציירה יש בה מרגשי גנסין החורג למשפחתו - הפרטים החיצוניים ממילא אינם החשובים ביותר שבי תיאור גנסין עצמו ישב בקיבו. הוא גם ישב בכרכי חיים, וחזר לתקור פת מה לבית-הוריו. העיר הוטל מוד כית באותו סיפור. גם שם ישב ה' הופר משך תקופה מסוימת.

הסיפורים משלימים תאחד את השני. ישנה קרבה בין הגיבורים. כמה מדמיות המשנה מופיעות ביותר מס' פור אחד. צואר הממלא תפקיד ב' בכרכי' מחזר גם כ' אצל' אפרים מרגלית הוא הדמות המרכזית של אצל. הסיפור הקצר 'בגנים' מס' פור בנוף ראשה על ידי צעיר הנקי ריא אפרים. אמנם המספר ב' בגנים' הוא משקיף מן הצד. המספר מעשה מבדיל שהוא יהיו לו עד ראייה. את שר למנות עוד דוגמאות מסוג זה. גם הנשים המופיעות יש ביניהן קווים טושרים. יש כמה תיאורים חיצוניים רימיני - אמנם השרטוט הוא תמיד מר פרץ. מרומן. האחות הקטנה אידה ב' ג'דה והאחות הקטנה רוחמה ב' אצל' קרובות מאד זו לזו. התנהגר תן. תגובותיהן. יחסן לגבר המחור ולא מחור אחר האחות הגדולה - כל אלה דומים. השוויה בתחום חברי ניים על גבול הילדות והבגרות מסר ככת יגונה אצל שתי הנערות.

אופייני, גודלי אולי, הוא היחס לאישה. כל הגיבורים אינם מגיעים לכלל יחסים בריאים ומאשרים עם הנשים הנקרות להם בדרכם. הכביי זה. חוסר טאונים. חוסר המעש. הלי סלגיה הדכאון - כל אלה עומדים להם למקשול בדרכם. לרוב פרומן גם אבל פיזי. מחלה או חולשה בנפי שיה הפרעלות (גנסין) מה בגיל צעיר ממילא לב). יש מן הגיבורים שהיו נשים ממש נכרכות אחריהם - אולם אין זה כל הנאי מעובדה זו. כמה שדרה אוריאל כאשר מילי מופיעה כ' יוון המציעה. אה עצמה? - אה אהבה אדם זה. אדם שתוכו קרה ורימה - אדם זה ימחר לבר יוח אלחיים רחוקים ממנו... אורר אל אינו מסוגל לאהבה. אינו מסוגל

## אולדריג'

("הדיפלומט")

שוב מסעיר את קוראיו ברך מן פוליטי רבימתו, מעורר מחשבה - הפעם על רקע החווי הפוליטי, חצבאל וזה חברתי במצרים האנצרות. במחתרת ועל פני השטח

# הגולה האחרון

עם הספר